

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z odwołania D. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu przy udziale N.K.

o podleganie polskiemu ustawodawstwu, o wydanie zaświadczenia A1, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21 stycznia 2026 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 27 lutego 2024 r., sygn. akt III AUa 1686/21,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania:

2) zasądza od D. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w G. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c., tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 27 lutego 2024 r. w pkt 1. oddalił apelację odwołującej D. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w G. od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 15 lipca 2021

r. oddalającego odwołanie D. Sp. z o.o. Sp.k. w G. od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu z dnia 14 kwietnia 2020 r. stwierdzającej, że N.K. nie podlega ustawodawstwu polskiemu w okresie od 26 lutego 2020 r. do 1 października 2020 r. oraz odmawiającej wydania zaświadczenia A1 potwierdzającego, że w okresie od 26 lutego 2020 r. do 1 października 2020 r. zastosowanie będzie znajdować ustawodawstwo polskie; w pkt 2. zasądził od D. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w G. na rzecz organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach, do Sądu Najwyższego wywiodła odwołująca, zaskarżając judykat w całości, zarzucając rozstrzygnięciu naruszenia prawa materialnego, tj.:

1. art. 16 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (rozporządzenie wykonawcze), poprzez:

a. błędną wykładnię art. 16 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, polegającą na przyjęciu, że organ rentowy miejsca zamieszkania zainteresowanej (polski ZUS) może tymczasowo określić, jako mające do nich zastosowanie, ustawodawstwo państwa niemieckiego, po wydaniu decyzji o niepodleganiu ustawodawstwu polskiemu, a więc po wyłączeniu zainteresowanej z polskiego zabezpieczenia społecznego;

b. błędną wykładnię art. 16 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego polegającą na uznaniu, że organ rentowy miejsca zamieszkania zainteresowanej (polski ZUS) może po wydaniu decyzji (następczo) przeprowadzić procedurę koordynacji i dialogu z instytucją niemiecką, wskazując jej na zastosowanie ustawodawstwa niemieckiego, a wobec braku odpowiedzi uznać to za „milczącą akceptację” i ostateczne ustalenie ustawodawstwa niemieckiego;

c. błędną wykładnię art. 16 ust. 3 w zw. z art. 5 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego polegającą na przyjęciu, że brak odpowiedzi organu niemieckiego,

błędnie uznany w toku postępowania w I instancji w niniejszej sprawie za „milczącą akceptację” nie jest wzruszalny przez polski sąd powszechny do momentu wydania przez organ niemiecki zaświadczenia A1, co skutkuje tym, iż sąd stwierdza brak możliwości zmiany decyzji organu rentowego, wobec ostatecznego ustalenia ustawodawstwa niemieckiego, a tym samym utrzymanie w mocy wadliwej decyzji wydanej po przeprowadzeniu procedury niezgodnej z prawem unijnym;

2. art. 16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (dale jako: Rozporządzenie wykonawcze) w zw. z art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w zw. z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu nieuprawnionego założenia, że ustalenie ustawodawstwa właściwego dla ubezpieczonej poczynione przez organ rentowy w ramach procedury koordynacyjnej opisanej w tym przepisie (tj. art. 16 Rozporządzenia wykonawczego) nie może być przedmiotem merytorycznej kontroli ze strony sądu, podczas gdy taka wykładnia stoi w sprzeczności z przepisami art. 83 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, które statuują zasadę dwuinstancyjności postępowania oraz nadają jednostce prawo do poddania kontroli przez niezależny, bezstronny i niezawisły sąd decyzji organów władzy publicznej,

2. art. 13 ust. 1 pkt a i b lit. (I) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (rozporządzenie podstawowe) poprzez niezastosowanie, polegające na przyjęciu, że:

a. ustalając ustawodawstwo właściwe dla osoby wykonującej pracę najemną na zmianę w dwóch lub więcej Państwach Członkowskich UE, należy uwzględniać jedynie okres wskazywany we wniosku o poświadczenie ustawodawstwa na druku A1, podczas gdy powyższe nie wynika z żadnego przepisu, zaś wykładnia funkcjonalna tych przepisów nakazuje uznać, iż przy

ustalaniu ustawodawstwa właściwego dla osoby wykonującej normalnie pracę najemną na zmianę w dwóch lub więcej Państwach Członkowskich UE należy zbadać kompleksowo całą sytuację ubezpieczeniową tej osoby;

b. wskazany przez odwołującą we wniosku o poświadczenie właściwego ustawodawstwa dla zainteresowanej na druku A1 okres, na który poświadczenie to ma zostać wydane dla ubezpieczonej, ma bezpośrednie przełożenie na ustalenie ustawodawstwa właściwego dla tej ubezpieczonej, podczas gdy poświadczenie ustawodawstwa właściwego na druku A1, jak sama nazwa na to wskazuje, ma odgrywać rolę jedynie „zaświadczenia”, „potwierdzenia”, że w danym okresie dana osoba podlega pod system ubezpieczenia społecznego danego Państwa Członkowskiego UE;

c. wobec zainteresowanej, mającej miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie ma zastosowania ustawodawstwo polskie, podczas gdy prawidłowe brzmienie przepisów powinno prowadzić do wniosku, że zainteresowana winna podlegać ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, a jeśli nie wykonuje znacznej części pracy w Państwie Członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania to ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się siedziba lub miejsce wykonywania działalności pracodawcy (w obu przypadkach jest to Polska), a zatem ubezpieczona winna podlegać polskiemu ustawodawstwu.

Wyżej wskazane, zdaniem skarżącej spółki naruszenia przepisów prawa materialnego, doprowadziło Sąd Apelacyjny i Sąd Okręgowy do nierozpoznania istoty sprawy. Istotą sprawy było nie tylko rozstrzygnięcie tego, czy decyzja organu rentowego o wyłączeniu zainteresowanej z polskiego ustawodawstwa i odmowie wydania zaświadczenia A1 w oparciu o dyspozycję art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego jest prawidłowa pod względem formalnym, ale także i przede wszystkim zbadanie, czy zawarte w tej decyzji rozstrzygnięcie jest prawidłowe, co do istoty merytorycznej. Sąd II, jak i I instancji powyższej kwestii zupełnie nie badał, ograniczając się w zasadzie do stwierdzenia, że ustalenie ustawodawstwa właściwego dla zainteresowanej poczynione przez organ rentowy w ramach procedury koordynacyjnej (przeprowadzonej zdaniem odwołującej wadliwie) nie

może być przedmiotem merytorycznej kontroli ze strony sądu, co w zasadzie pozbawiło odwołującą prawa do sądu.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że istnieje potrzeba wykładni przepisów unijnych, w celu zmiany obecnie stosowanej przez organ rentowy oraz sądy procedury, która wykreowana została poprzez błędną wykładnię art. 16 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 5 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, zgodnie z którą Sądy nie rozpoznają istoty sprawy, w związku z czym odwołującej ani zainteresowanej nie przysługiwała rzeczywista ścieżka odwołania od decyzji ZUS. Błędna wykładnia przepisów art. 16 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 5 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, zdaniem skarżącej, polega więc na uznaniu przez organ rentowy (przy akceptacji Sądu pierwszej instancji oraz Sądu odwoławczego), że może ustalić ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanej, jako ustawodawstwo innego państwa niż ustawodawstwo państwa organu rentowego. Poprzez przyjmowanie takiej wykładni dochodzi do ogromnej liczby sytuacji, w których pomimo istnienia teoretycznej ścieżki odwoławczej do sądu powszechnego, faktyczne prawo do merytorycznej oceny sprawy nie istnieje. Sytuacja płatnika oraz zainteresowanej jest więc, ze względu na tak dokonaną wykładnię, zależna tylko i wyłącznie od merytorycznej oceny organu rentowego, która de facto nie podlega w ocenie skarżącej realnej kontroli sądów.

W odpowiedzi na wywiedzioną skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie na posiedzeniu niejawnym postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych i ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej oraz zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, strona wnosząca skargę kasacyjną powinna sformułować w niej wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz ze stosownym uzasadnieniem. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty prawne świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 sierpnia 2024 r., III USK 293/23, LEX nr 3747892; 13 listopada 2024 r., III PSK 79/24, LEX nr 3788176; K. Antonów, A. Jabłoński, B. Suchacki, J. Witkowski (w:) K. Antonów, A. Jabłoński, B. Suchacki, J. Witkowski, Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie odrębne w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Komentarz, Warszawa 2014, art. 4751).

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to jest istniejącej potrzebie wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. to jest potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego z: 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; 25 lipca 2024 r., I CSK 3777/23, LEX nr 3740727). Skarżącą obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (postanowienia Sądu Najwyższego z: 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, LEX nr 570112; 15 stycznia 2025 r., I USK 370/24, LEX nr 3816667). W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522; 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493; 26 listopada 2024 r., III USK 12/24, LEX nr 3792003). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z: 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124; 6 czerwca 2023 r., II PSK 64/22, LEX nr 3724324).

Podobnie jak w analogicznie rozpoznawanych przez Sąd Najwyższy sprawach (postanowienia Sądu Najwyższego z: 23 lipca 2024 r., I USK 52/24, Legalis nr 3104439; 11 grudnia 2024 r., I USK 223/24, niepubl. i 24 czerwca 2025 r., I USK 173/24, niepubl.), także w tym przypadku strona skarżąca nie wskazuje jasno przepisów, które miałyby budzić poważne wątpliwości interpretacyjne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., nie mówiąc już o przedstawieniu odrębnej, pogłębionej argumentacji prawnej, jak i szczegółowego opisu tego, na czym owe wątpliwości polegają czy orzeczeń mających dowodzić istnienia rozbieżności w orzecznictwie.

Odnosząc się do twierdzenia skarżącej o potrzebie wykładni trzeba zauważyć, że zasadniczym trzonem wywodów wniosku, mającego przekonywać o istnieniu potrzeby wykładni przepisów, jest forsowana w nim teza, iż „organ rentowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ubezpieczonego może określić wyłącznie ustawodawstwo swojego państwa, o czym powinien powiadomić instytucje innego państwa. Instytucja właściwa nie jest więc uprawniona do ustalenia, że dana osoba podlega ustawodawstwu innego państwa”. Oznacza to, że według skarżącej polski organ rentowy nie był uprawniony do ustalenia w decyzji

tymczasowej, że dla zainteresowanego w spornym okresie właściwe jest ustawodawstwo niemieckie.

Nie można też stracić z pola widzenia, że procedura ustalania właściwego ustawodawstwa w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej nie jest zagadnieniem nowym, ponieważ była już przedmiotem licznych wypowiedzi judykatury. Sąd Najwyższy szczegółowo opisał i wyjaśnił jej przebieg (wyroki Sądu Najwyższego z: 23 listopada 2012 r., II UK 103/12, OSNP 2013 nr 19-20, poz. 238; 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12, OSNP 2014 nr 3, poz. 47; 11 września 2014 r., II UK 587/13, OSNP 2016 nr 1, poz. 13; 21 stycznia 2016 r., III UK 61/15, LEX nr 1977828; 7 maja 2022 r., II USK 31/22, LEX nr 3438545; 2 sierpnia 2023 r., III USK 103/23, LEX nr 3590556). Według tych judykatów, niepotwierdzenie ubezpieczenia przez instytucję ubezpieczeń społecznych innego państwa, w którym świadczona jest sporna praca marginalna, wiąże polskie organy ubezpieczeń społecznych. Oznacza to, że organy rentowe i polskie sądy nie mogą weryfikować decyzji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, która odmówiła uznania pracy ewidentnie marginalnej świadczonej na terenie Słowacji przez obywatela polskiego lub przedsiębiorcę za uzasadniającą podleganie słowackiemu ubezpieczeniu społecznemu (wyroki Sądu Najwyższego z: 4 kwietnia 2017 r., II UK 248/16, LEX nr 2306376; 10 maja 2017 r., I UK 456/16, LEX nr 2352167; 22 lutego 2023 r., I USK 45/22, LEX nr 3553385).

Twierdzenie o występowaniu potrzeby wykładni przepisów prawa, o czym już wspomniano, jest natomiast uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów. Nie istnieje zatem potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecnictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego stanowiska (postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 Nr 13, poz. 5; 29 listopada 2023 r., III USK 157/23, LEX nr 3632804).

W judykaturze przyjmuje się, że „wspólne porozumienie” w rozumieniu art. 16 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. może polegać na poinformowaniu przez instytucję miejsca

świadczenia pracy o swoim stanowisku odnośnie do nieistnienia ważnego tytułu do ubezpieczenia społecznego na terytorium jej państwa, wydaniu przez instytucję właściwą miejsca zamieszkania decyzji (o charakterze tymczasowym - w trybie art. 16 ust. 2 o stosowaniu ustawodawstwa krajowego i zaakceptowaniu (nawet milczącym) tej decyzji przez instytucję właściwą dla miejsca świadczenia pracy (niewniesienie zastrzeżeń; wyroki Sądu Najwyższego z: 25 listopada 2016 r., I UK 370/15, LEX nr 2166375; 15 marca 2018 r., III UK 44/17, LEX nr 2497577). Jednocześnie w razie przeprowadzenia trybu konsultacyjnego ostateczne określenie ustawodawstwa właściwego jest wiążące dla wszystkich zainteresowanych państw członkowskich. Dokument o ustaleniu ustawodawstwa właściwego, wydany w trybie art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r., o charakterze ostatecznym, może być wycofany/uznany za nieważny przez instytucję, która go wydała, po wspólnym porozumieniu instytucji państw członkowskich (art. 5 in fine rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r.), co umożliwia wydanie w jego miejsce (przez instytucję miejsca zamieszkania) kolejnego dokumentu ustalającego ustawodawstwo właściwe, uwzględniającego to wspólne porozumienie (postanowienia Sądu Najwyższego z: 21 listopada 2016 r., II UK 733/15, LEX nr 3540660; 12 sierpnia 2020 r., II UK 314/18, OSNP 2021 nr 11, poz. 123).

W orzecznictwie i doktrynie nie budzi wątpliwości, że instytucja miejsca zamieszkania może wydać jedynie decyzję, że ustala ustawodawstwo właściwe jej państwa członkowskiego albo wydać decyzję stwierdzającą, że ustawodawstwo jej państwa nie jest właściwe. Przed wydaniem takiej ostatecznej decyzji organ rentowy zobowiązany jest wszcząć procedurę określoną w art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. Jeśli procedura określona w art. 16 przedmiotowego rozporządzenia zostanie zrealizowana, to jest ona wiążąca przy określeniu ustawodawstwa właściwego, gdyż przepisy art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. mają na celu wyeliminowanie podwójnego (lub wielokrotnego) ubezpieczenia w różnych państwach członkowskich (ewentualnie uniknięcia sytuacji, w której dana osoba nie będzie

podlegała żadnemu ustawodawstwu), a nie ustalenie ubezpieczenia korzystnego dla zainteresowanego ze względu na wysokość składek (G. Uścińska, Stosowanie przepisów dotyczących swobody przepływu pracowników i koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przez sądy krajowe, Zabezpieczenie społeczne. Teoria, Prawo, Praktyka 2020, nr 11, s. 25 wraz z przytoczonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej).

Zatem z punktu widzenia ustalenia ustawodawstwa w trybie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. istotne jest, aby w jego wyniku zainteresowany został objęty ubezpieczeniem w jednym państwie członkowskim – a nie jak twierdzi skarżąca - wyłącznie w państwie organu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanego. Utrwalony jest także pogląd, że w postępowaniu zapoczątkowanym odwołaniem od decyzji ustalającej właściwe ustawodawstwo w zakresie zabezpieczenia społecznego sąd bada wyłącznie to, czy została zachowana właściwa procedura gwarantująca osiągnięcie celu zakładanego przez koordynację systemów zabezpieczenia społecznego, nie ma natomiast uprawnienia do badania zasadności stanowiska zajętego przez inne państwo członkowskie (zaakceptowanego przez polski organ rentowy; wyrok Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 2021 r., III USKP 49/21, Legalis nr 2658289; postanowienie Sądu Najwyższego z 18 listopada 2020 r., III UK 453/19, Legalis nr 2496890). Jest tak dlatego, że po pierwsze, postępowanie to nie przewiduje arbitralnych decyzji państwa miejsca zamieszkania, wymagając wspólnego porozumienia z innym zainteresowanym państwem członkowskim, a po drugie, nawet w wypadku sporu to nie sąd jest arbitrem rozstrzygającym, jakie ustawodawstwo będzie miało zastosowanie (wyrok Sądu Najwyższego z 21 października 2021 r., I USKP 51/21, Legalis nr 2938667; postanowienie Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2024 r., I USK 223/24, LEX nr 3811323). Wynika to w sposób jednoznaczny z art. 6 ust. 3 w związku z art. 16 ust. 4 in fine rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r., zgodnie z którym, w przypadku, gdy zainteresowane instytucje lub władze nie osiągną porozumienia co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, sprawa może zostać przedstawiona Komisji Administracyjnej przez właściwe władze, a Komisja Administracyjna stara

się pogodzić rozbieżne opinie w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym przedstawiono jej sprawę (wyrok Sądu Najwyższego z 21 października 2021 r., I USKP 51/21, LEX nr 3520617; postanowienie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2024 r., II USK 370/23, LEX nr 3666279). Ustalone w powyższy sposób właściwe ustawodawstwo powinno być brane pod uwagę przez organy państw członkowskich. Natomiast weryfikacja i ewentualne ponowne ustalenie ustawodawstwa właściwego są niezbędne, jeżeli pojawią się nowe okoliczności lub nastąpi zmiana w sytuacji osób ubiegających się o wydanie formularza A1 (wyrok Sądu Najwyższego z 11 czerwca 2024 r., II USKP 149/23, Legalis nr 3089331; postanowienie Sądu Najwyższego z 9 października 2024 r., I USK 60/24, LEX nr 3778874).

Podsumowując powyższe wywody, skarżąca nie wykazała występowania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., ponieważ problematyka związana z wykładnią art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. była już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi orzecznictwa i doktryny, a skargi kasacyjne wnoszone przez odwołującą się D. Spółka z o.o. Spółka komandytowa z siedzibą w G. dotyczące tego samego zagadnienia były już przedmiotem rozstrzygnięć Sądu Najwyższego: postanowienie z 23 lipca 2024 r., I USK 52/24 (LEX nr 3738963); 10 września 2024 r., I USK 531/23 (LEX nr 3775462); 9 października 2024 r., I USK 60/24 (LEX nr 3778874); 11 grudnia 2024 r., I USK 223/24 (LEX nr 3811323), nie jest zatem rolą Sądu Najwyższego zastępowanie skarżącego w prawidłowym poszukiwaniu przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach orzeczono stosownie do art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

M.G.

[a.ł]